

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ที่มีต่อประสิทธิภาพของหลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการพิจารณาหลักสูตร และแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรใหม่ฉบับพุทธศักราช 2521 ต่อไป

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครู ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ของโรงเรียนทดลองของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 25 โรงเรียน ประกอบด้วยครู 46 คน ครูใหญ่ 22 คน และศึกษานิเทศก์ 19 คน ซึ่งรวมทั้งศึกษานิเทศก์ในภาคกลางด้วย 3 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 90 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยสำรวจความคาดหวังของเนื้อหาในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยใน 4 หมวด คือ หมวดจริยศึกษา หมวดศิลปศึกษา หมวดดนตรีและนาฏศิลป์ และหมวดพลศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหามัชฌิมเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความออกมาเป็นน้ำหนักความคาดหวังของครู ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ที่มีต่อเนื้อหาในหมวดจริยศึกษา หมวดศิลปศึกษา หมวดดนตรีและนาฏศิลป์ และหมวดพลศึกษา

ในการแปลความนั้น ถ้าแปลความออกมาแล้ว น้ำหนักความคาดหวังอยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุดในข้อใด ข้อนั้นสมควรได้รับการแก้ไขปรับปรุง

สรุปผลการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ที่มีต่อประสิทธิภาพของหลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมอำนาจระดับ

ก. หมวดจริยศึกษา ผู้วิจัยพบว่าทั้งครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ มีความเห็นตรงกันว่าเนื้อหาเหล่านั้นส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง แต่ยังมีข้อบกพร่องที่ควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เนื้อหาหลักสูตรในหมวดนี้ดีขึ้น คือ หัวข้อแก้ปัญหาในการสอนเรื่อง "หนูน้อยกตัญญู" และปรับปรุงเนื้อหาเรื่อง "วันสงกรานต์" ให้เหมาะกับวัยของผู้เรียนให้มากขึ้น ตลอดจนหาวิธีเพื่อติดตามวัดผลให้ได้มากขึ้นในเรื่อง "ไปตลาด" "ทำนิตยวิเศษจะเสerahมอง" "ความอดทนทำให้คนรัก" และ "เปลี่ยนไปทุกเวลา"

ข. หมวดศิลปะศึกษา ผู้วิจัยพบว่าทั้งครู ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ มีความเห็นตรงกันว่าเนื้อหาเหล่านั้นส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ไม่มีปัญหาแก่ครูประการใด แต่หากได้มีการปรับปรุงในแง่ต่าง ๆ บ้างเล็กน้อย ก็คงจะทำให้หลักสูตรในหมวดนี้ดีขึ้น เป็นต้นว่าในเรื่อง "การต่อเชือกดิน" "การจำลองแบบธรรมชาติ" และ "การรู้จักบังคับมือในการระบายสีให้เป็นไปตามสีลาและจังหวะของเสียงดนตรี" เรื่องเหล่านี้ควรได้รับการปรับปรุงกิจกรรมให้เหมาะกับวัยเพื่อให้นักเรียนสามารถทำได้ตามที่สอนมากขึ้น

ค. หมวดดนตรีและนาฏศิลป์ ผู้วิจัยพบว่าทั้งครู ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ มีความเห็นตรงกันว่า เนื้อหาเหล่านั้นส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง จึงไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาว่าเสนอ ณ ที่นี้

ง. หมวดพลศึกษา ผู้วิจัยพบว่าทั้งครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์มีความเห็นตรงกันว่า เนื้อหาโดยทั่วไป มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางในด้านประโยชน์ต่อผู้เรียน วัย จำนวนเวลาเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายและการติดตามวัดผล มีเพียงบางเรื่องที่จะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น เช่น เรื่อง "การเล่นผาดโผน" ซึ่งนับว่าเป็นปัญหามากกว่าเรื่องอื่น ๆ ควรมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น

เหมาะกับผู้เรียนและจำนวนเวลาเรียน รวมทั้งต้องพิจารณาในแง่ของความ เป็น
ประโยชน์ต่อผู้เรียนด้วย

ข้อเสนอแนะจากครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์

จากการสำรวจความคาดหวังของครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ ผู้วิจัยได้รับ
ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ซึ่งคิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาหลักสูตรประโยชน์ประ
ถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะของครู แบ่งตามหมวดวิชาได้ดังนี้คือ

1.1 หมวดจริยศึกษา

1.1.1 เนื้อหาส่วนมากยังไม่แจ่มแจ้ง ควรเตรียมเนื้อหาให้ครู
มากกว่านี้ เพื่อที่จะสะดวกในการสอนและติดตามผล ส่วนหัวข้อเรื่องตั้งไว้ดีแล้ว แต่ควร
จะมีรายละเอียดของการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนให้สอดคล้องกับหัวข้อเรื่องให้มากขึ้น

1.1.2 เนื้อหาส่วนมากเป็นนามธรรม จัดกิจกรรมยาก ควรมี
ข้อเสนอแนะหรือวิธีจัดกิจกรรมให้ละเอียดมากขึ้น เพื่อให้การติดตามวัดผลลง่ายขึ้น

1.1.3 ทั้งจุดประสงค์และความคิดรวบยอดไว้สูงและลึกซึ้งเกินไป
ควรตัดออกให้เหลือเพียงเท่าที่วัยและความพร้อมของเด็กจะสามารถเรียนรู้ ทำความ
เข้าใจและปฏิบัติได้

1.1.4 ไม่ควรแยกสอนเฉพาะวิชา เพราะสามารถสอนสอดแทรก
ในวิชาอื่นได้เกือบทุกวิชา เพื่อฝึกกิจนิสัยของเด็ก

1.1.5 ควรลดเนื้อหาให้น้อยลงหรือเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น
เพราะครูสอนไม่ทันตามกำหนด หรือไม่ก็อาจารย์เนื้อหาบางเรื่องเข้าด้วยกันจะทำให้
ใช้เวลาน้อยลง นอกจากนั้นควรจัดหาอุปกรณ์หลาย ๆ ชนิดให้ครูได้ใช้เพื่อไม่ให้นักเรียน
เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

1.1.6 เนื้อหาบางแผนควรรวมกับกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิตได้ไม่ควรซ้ำซ้อน และควรให้ตรงกับเหตุการณ์ความเป็นจริง เช่น เรื่องมีงษ์ชวัญชาวไทย
การไปวัด การเวียนเทียน

1.1.7 ควรมีบทความง่าย ๆ หรือนิทานประกอบ เพื่อให้ผู้สอนนำไปใช้ในการอธิบายและสอนได้ผลตามจุดมุ่งหมายยิ่งขึ้น

1.2 หมวดศิลปศึกษา

1.2.1 ควรให้รายละเอียดของเนื้อหาให้ชัดเจนขึ้น ลดจำนวนเนื้อหาที่น้อยลงและให้ทันสมัย

1.2.2 แผนการสอนเรื่องสั้น ควรตัดทอนลงบ้าง เพราะยากเกินความสามารถของเด็ก และไม่เหมาะกับวัยของเด็ก

1.2.3 เนื้อหาบางเรื่องควรยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น

1.2.4 ไม่ควรให้มีการใช้แม่พิมพ์ต่าง ๆ เพราะเกินความสามารถของเด็ก ควรสอนเพียงระบายสี ตัดรูปภาพ พับกระดาษก็พอ

1.2.5 ควรจัดให้มีการอบรมครู เพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญ และความเข้าใจในวิธีการวัดผลได้ดีขึ้น

1.2.6 ควรจัดให้มีบริการทางค้ำอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอ

1.3 หมวดดนตรีและนาฏศิลป์

1.3.1 ควรจัดให้เด็กเรียนเพลงสั้น ๆ และง่าย ๆ เพลงไทยเดิมนั้นยากเกินไป และบางเพลงครูสอนไม่ได้ เช่น เพลงนานาชาติ ขรณีกรแสง เพราะเด็กฟังไม่ออก แยกประเภทของเพลงไม่ถูก ไม่เหมาะสมกับเด็ก ป.1

1.3.2 ควรจัดให้มีการอบรมครู หรือจัดทำครูที่มีความสามารถในการสอนวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายได้มากขึ้น

1.3.3 ไม่ควรเป็นการแสดงท่าทางมากเกินไป เพราะจะทำให้เด็กเบื่อหน่าย

1.3.4 ควรจัดหาอุปกรณ์ดนตรีที่จำเป็นให้เพียงพอ เช่น เครื่องดนตรีสำหรับเคาะจังหวะ และเครื่องเล่นเทป เป็นต้น

1.3.5 เพลง เครื่องดนตรีและนาฏศิลป์ควรเป็นของท้องถิ่นนั้น ๆ

1.4 หมวดผลศึกษา

1.4.1 เนื้อหามากเกินไป ควรลดแผนการสอนให้ลดลงและเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น

1.4.2 ควรให้รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมผลศึกษาที่ง่ายและเหมาะสมกับวัยความสามารถของเด็กพอที่จะปฏิบัติได้

1.4.3 ควรจัดหาอุปกรณ์ผลศึกษาที่จำเป็นบางอย่างให้พอเพียง เช่น ในการสอนเรื่องการเล่นผาคโณควรจัดให้มีเบาะรองรับเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

1.4.4 ไม่ควรมีการเล่นผาคโณ เพราะไม่เหมาะสมกับเด็ก ทั้งยังอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ง่าย

1.4.5 ควรเขียนคำอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมให้ชัดเจนแจ่มแจ้งและเข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะทั่วไปของครู

1. ควรจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับกลุ่มวิชามาก ๆ
2. ควรปรับปรุงแผนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นด้วย
3. ควรจัดกิจกรรมบางอย่างเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่ไม่รู้ภาษาไทย เพื่อให้ครูจะสามารถนำไปสอนและสอนได้จบตามหลักสูตร

2. ข้อเสนอแนะของครูใหญ่ แบ่งตามหมวดวิชาได้ดังนี้คือ

2.1 หมวดจริยศึกษา

2.1.1 ควรแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์

2.1.2 ควรจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนหมวดจริยศึกษาให้มีความรู้และความสามารถพอที่จะสอนได้โดยไม่เกิดปัญหา

2.1.3 ควรเพิ่มเวลาเรียนในแผนการสอนบางแผนให้มากขึ้น เพื่อที่ครูจะสามารถประเมินผลได้ดีขึ้น

2.1.4 ควรจัดจุดประสงค์และความกิจกรรมสอดคล้องให้พอเหมาะและสมกับวัย
ของเด็ก เพราะที่จัดไว้มีมากเกินไป

2.1.5 ไม่ควรกำหนดเวลาเรียน ควรสอนสอดแทรกไปทุกวันและทุกครั้ง
ที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น

2.1.6 ควรจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอ

2.2 หมวดศิลปศึกษา ควรแบ่งเป็นศิลปะแบบบังคับและศิลปะแบบพิจารณาตามความ
เหมาะสมของท้องถิ่น เพราะกิจกรรมบางอย่างยากแก่การหาวัสดุ

2.3 หมวดดนตรีและนาฏศิลป์ เนื้อหาเรื่องการแสดงควร เป็นเพียงส่วนประกอบ
เท่านั้น

2.4 หมวดพลศึกษา

2.4.1 ควรจัดเนื้อหาและกิจกรรมในเรื่องการเล่นภาคโยนในห้างและ
เหมาะกับความสามารถของเด็กในระดับ ป.1

2.4.2 ควรให้โรงเรียนช่วยจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พอเพียง

2.4.3 แผนการสอนที่มีอยู่ควรทบทวนลงและให้เหลือแก่แผนการสอนที่เหมาะสม
สมกับวัยและความสามารถของเด็กที่จะปฏิบัติได้

3. ข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์

3.1 หมวดจริยศึกษา

3.1.1 ไม่ควรแยกหัวข้อย่อยมากเกินไป

3.1.2 ควรให้แนวทางแก่ครูผู้สอนที่จะสามารถนำไปใช้สอนให้ตรงจุดได้

3.1.3 เนื้อหาในหมวดจริยศึกษานี้ควรสอดแทรกในทุกวิชา

3.1.4 ควรให้นักเรียนได้ฝึกทุกระยะ เพื่อปลูกฝังคุณธรรมที่ดีให้คิดเป็น

นิสัย

3.2 หมวดศิลปศึกษา ควรมีครูเฉพาะที่มีความสามารถ

3.3 หมวดดนตรีและนาฏศิลป์ โรงเรียนไม่มีอุปกรณ์

3.4 หมวดพลศึกษา

3.4.1 ควรมีครูที่ทันทักษะและความสามารถพอสมควร

3.4.2 ไม่มีอุปกรณ์พอเพียง

การอภิปรายผล

จากการสังเกตในการทำวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคาดหวังของครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ มีความคาดหวังในด้านต่าง ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางไม่แตกต่างกัน

แต่จากการพิจารณาข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ ปรากฏว่าครูมีปัญหามากกว่าที่ได้ตอบในแบบสอบถาม ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยคาดว่าอาจเนื่องมาจากสาเหตุที่ว่า ครูเกรงใจครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ ทำให้ครูตอบคำถามไม่ตรงกับความเป็นจริงเท่าที่ควร หรือไม่ก็อาจเป็นได้ว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ยังไม่เหมาะสม กล่าวคือ ผู้วิจัยตั้งเอาไว้ว่าถ้าระดับความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไปแสดงว่าใช้ได้ ไม่มีปัญหา แต่ระดับปานกลางที่ตัวอย่างประชากรให้มานั้นอาจจะยังเป็นระดับที่เป็นปัญหายังต้องการการแก้ไขปรับปรุงอยู่ก็ได้ ซึ่งถ้าได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นแล้ว เนื้อหาเหล่านั้นจะมีประโยชน์เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และครูสามารถติดตามวัดผลได้มากขึ้น

จากข้อเสนอแนะทั่วไปที่ครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ให้มานั้นจะเห็นได้ว่า เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่กำหนดไว้นั้นยังไม่ชัดเจนพอและค่อนข้างยากและมากเกินไป เช่นนี้แสดงให้เห็นว่าครูยังต้องการแนวทางที่ชัดเจนในเรื่องเนื้อหาอยู่มาก ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะครูยังขาดวัสดุการเรียนที่จำเป็นอยู่ หรือไม่ก็อาจเป็นได้ว่าครูเคยชินกับการใช้แบบเรียนซึ่งได้ให้เนื้อหาต่าง ๆ ที่ครูจะนำไปสอนได้ นอกจากนั้น ครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ต่างก็ให้ข้อมูลตรงกันว่า มีปัญหาเรื่องความขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์การเรียนอีกมาก ดังนั้นผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องในเรื่องการใช้หลักสูตรจึงควรหาทางแก้ไขปัญหานี้โดยเร็ว เพราะถ้าขาดวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนแล้วจะทำให้ประสิทธิภาพในการสอนลดลง ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ ปัญหาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ปัญหาทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งในบางเรื่องค่อนข้างยากและเกินความสามารถของเด็ก อีกทั้งคำอธิบายที่ให้ไว้ยังไม่ชัดเจนพอที่จะนำ

ไปสอนได้ ปัญหาชี้ให้เห็นว่า ครูยังมีความต้องการในเรื่องการเรียนรู้ที่จะปรับแผนการสอนให้เหมาะกับนักเรียนของตน ซึ่งถ้าโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถจัดการอบรมครูให้ครูได้เพิ่มพูนสมรรถภาพในการสอนขึ้นบ่อย ๆ ก็คงจะช่วยแก้ปัญหาไปได้บ้าง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ถ้าจะมีการศึกษาความคาดหวังเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตรใหม่ในระดับชั้น ป.3 - 4 หรือ ป.5 - 6 ควรศึกษาก่อนที่จะประกาศใช้หลักสูตรนั้น
2. ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตรใหม่หลังจากที่ได้นำหลักสูตรไปใช้แล้ว เปรียบเทียบกับความคาดหวังก่อนนำหลักสูตรไปใช้เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้เหมาะสมขึ้น
3. การสอบถามความคาดหวังและความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถามนี้ ควรจะได้มีการปรับปรุงแบบสอบถามโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาของแต่ละหมวดเพื่อทราบปัญหาต่าง ๆ ที่แบบสอบถามไม่ได้ครอบคลุมถึง
4. ควรสอบถามความคาดหวังจากตัวอย่างประชากรที่มากกว่านี้ เพื่อให้ผลการวิจัยออกมาถูกต้องและเชื่อถือได้ยิ่งขึ้น